

Asia: **HE166/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta.**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annettua lakia. Esityksen tavoitteena on pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti tehostaa haittaa aiheuttavien vieras- ja tulokaslajien torjuntaa, jotta voidaan turvata arvokasta suomalaista luontoa. Lakiin lisättäisiin säännös, jolla mahdollistettaisiin miehittämättömien ilma-alusten, eli droonien, hyödyntäminen vieraslajinisäkkäiden pyynnissä. Miehittämättömien ilma-alusten käyttö vieraslajinisäkkäiden pyynnissä tehostaisi erityisesti supikoiran pyyntiä saaristo-oloissa. Lisäksi muutettaisiin uusille vieraslajeille säädettävää siirtymäaikaa koskevaa asetukseenantovaltuutta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Asiantuntijalausunto:

Lausunnossa otetaan kantaa erityisesti esitettyyn 16§ muutokseen droonien käytöstä vieraslajinisäkkäiden poistossa.

Suomen riistakeskuksella on hyviä kokemuksia lämpökameralla varustettujen droonien käytöstä sekä sisämaan että saariston linnustollisesti tärkeiltä alueilta. Ilmasta tuotettu lämpökamerakuva mahdollistaa hyvin piiloutuvan supikoiran havaitsemisen esimerkiksi ruovikkoalueilta, joissa aiemmin ei ole uskottu olevan supikoiria siinä laajuudessa mitä nyt on havaittu.

Suomen riistakeskuksella on laajasti kokemusta droonien testaamisesta Metsähallituksen kanssa toteutettavasta Helmi-vieraspetohankkeesta. Hankkeessa on lennetty lämpökamerallisella DJI Mavic Thermal droonilla 165 etsintälentoa erilaisissa tiheissä rantaelinympäristöissä, joista suurin osa on tiheitä ruovikoita. Kaikkiaan yli 100 h käsittävällä lentoajalla on löydetty yli 177 supikoiraa, joista suurin osa olisi jäänyt havaitsematta ilman käytettävää lämpökameradroonia.

Miehittämättömän ilma-aluksen eli droonin tuomat hyödyt erityisesti supikoirien tehopoistossa ovat merkittäviä. Dronen käyttömahdollisuus sekä tehostaa itse pyyntiä, mutta parantaa myös pyynnin kustannustehokkuutta, sekä luo paremman tilannekuvan pyyntitilanteen ohjaamiseen.

Dronin avulla toteutettava supikoiranpoisto on nopeaa, turvallisempaa ja aiheuttaa perinteisiin pyyntimenetelmiin verrattuna vähemmän häiriötä ympäröivälle luonnolle. Olemme havainneet nykyisen laitteistomme osalta 50-70 m kartoituskorkeuden olevan sopiva supikoirien kartoittamiseen, eivätkä lepäilevät vesilinnut reagoi tällä korkeudella lentävään drooniin. Dronin käyttö supikoiran kaislikkopoistossa vähentäisi oleellisesti pyyntitapahtumaan käytettyä aikaa.

Drooni mahdollistaa supikoirien täsmällisen poistamisen saarista ja sisämaan kaislikkoalueista myös tarvittaessa juuri ennen lintujen pesintää ja jopa sen aikana. Droonin aiheuttamalla lyhyellä linnustohäiriöllä voidaan siis mahdollistaa pesimäalueen supikoirattomuus lopun pesimäajan osalta.

Lainsäädäntömuutos on Suomen riistakeskuksen mukaan tarpeen. Supikoiranpoistoa toteutetaan Suomessa pääosin vapaaehtoistyönä, ja kaikki pyyntiä oleellisesti tehostavat uudet pyyntimenetelmät ovat erittäin tarpeellisia. Droonin sallimisesta koituvat hyödyt ovat hyvinkin merkittäviä kustannustehokkaan supikoirapoiston ja täten arvokkaiden linnustoalueidemme hoidossa.